

GRUNDLAGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2002 rd

Talmanskonferensens förslag till ändring av riksdagens arbetsordning

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 januari 2003 talmanskonferensens förslag till ändring av riksdagens arbetsordning (TKF 2/2002 rd) till grundlagsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagens generalsekreterare Seppo Tiitinen
- lagstiftningsråd Tuula Majuri, justitieministriet.

TALMANSKONFERENSENS FÖRSLAG

Talmanskonferensen föreslår att i riksdagens arbetsordning görs vissa smärre dels tekniska, dels innehållsliga ändringar och preciseringar.

De föreslagna bestämmelserna avses träda i kraft den 1 mars 2003.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Av de orsaker som framgår av talmanskonferensens förslag och med hänvisning till erhållen utredning finner utskottet förslaget nödvändigt och lämpligt. Utskottet tillstyrker förslaget, men med anmärkningarna och ändringsförslagen nedan.

7 §. *Utskotten.* Talmanskonferensen föreslår att uttrycket "fackutskott" stryks i arbetsordningen. Utskottet finner inte detta förslag motiverat eftersom begreppet svarar mot praxis och gör det att specificera utskotten. I dag gäller till exempel de av talmanskonferensen godkända allmänna anvisningarna om fackutskottens huvudsakliga uppgifter och det är klart att sådana anvis-

ningar också i framtiden behövs just med tanke på fackutskotten. Utskottet har återinfört begreppet i paragrafen.

8 §. *Antalet medlemmar i utskotten.* En ändring i paragrafen är onödig på grund av utskottets ändring i 7 § och därför har paragrafen strukits.

29 §. *Skrivelser om bindningar.* Utskottet anser att den föreslagna regleringen som i enlighet med gällande lagstiftning begränsar sig till riksdagens justitieombudsman och biträdande justitieombudsman samt generaldirektören för statens revisionsverk bör ges en mera allmän karaktär. På detta sätt kan ändringar i arbetsordningen undvikas om det föreskrivs att också andra skrivelser om bindningar skall lämnas till riksdagen.

Utskottet har tekniskt genomfört utvidgningen av regleringen genom att lägga den nya bestämmelsen till 29 § nuvarande text utan att inta ett nytt moment.

30 a §. Utredning till utskottet. (Ny). Med anledning av praktiska behov har utskottet lagt en ny bestämmelse till arbetsordningen enligt vilken talmanskonferensen på förslag av respektive utskott kan besluta att en utredning som ett utskott med stöd av 47 § 2 mom. i grundlagen fått av ett ministerium tas upp till debatt i plenum, varvid riksdagen dock inte fattar beslut i saken. Denna möjlighet finns redan med stöd av 97 § 1 mom. i grundlagen då det gäller utredningar som utrikesutskottet och stora utskottet får i internationella ärenden.

Utskottet konstaterar att en utredning endast i undantagsfall skulle tas upp till debatt i plenum. Det huvudsakliga syftet med bestämmelsen är att skapa en rättslig grund för en debatt när det visar sig vara motiverat i sak att föra debatt i plenum. En debatt om en utredning utanför respektive utskott kan således bara komma i fråga om ärendet bedöms vara av allmänt intresse och om det finns tillräckligt material som kan läggas till grund för debatten.

38 §. Utlåtande av ett annat utskott. (Ny). Grundlagsutskottet har lagt ett nytt 1 mom. i denna paragraf som reglerar begäran av utlåtande och som går ut på att utskottet har möjlighet att begära utlåtande av ett annat utskott också om en utredning som utskottet fått från ett ministerium med stöd av 47 § 2 mom. i grundlagen. Det bör understrykas att ett sådant förfarande sällan blir aktuellt och att det huvudsakliga syftet också med denna bestämmelse är att skapa en rättslig grund för begäran av utlåtande.

Utskottet framhåller ännu med tanke på tillämpningen av hela momentet att när ett utskott begär utlåtande av ett annat utskott bör begäran i allmänhet alltid preciseras.

50 §. Anföranden. Utskottet har omformat förslaget.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår grundlagsutskottet

att talmanskonferensens förslag godkänns med följande ändringar:

Riksdagens beslut

om ändring av riksdagens arbetsordning

I enlighet med riksdagens beslut, som fattats enligt 52 § 1 mom. grundlagen, *ändras* i riksdagens arbetsordning av den 17 december 1999 (40/2000) 7 § 1 mom., (utesl.) 20 § 2 mom., 29 § (utesl.), 38 § 1 mom. och 50 § 2 mom. samt *fogas* till 6 § ett nytt 3 mom., (utesl.), *till arbetsordningen en ny 30 a §* och till 48 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

6 §
(Som i TKF)

7 §
Utskotten

Permanent utskott är stora utskottet samt *fackutskotten* grundlagsutskottet, utrikesutskottet, finansutskottet, förvaltningsutskottet, lagutskottet, kommunikationsutskottet, jord- och

skogsbruksutskottet, försvarsutskottet, kulturutskottet, social- och hälsovårdsutskottet, ekonomiutskottet, framtidsutskottet, arbetslivs- och jämställdhetsutskottet och miljöutskottet.

8 §
(Utesl.)

20 §
(Som i TKF)

29 §

Redogörelser för bindningar

En skrivelse från statsrådet med en i 63 § 2 mom. grundlagen nämnd redogörelse för statsrådsmedlemmarnas bindningar föredras för riksdagen. Saken debatteras i plenum. Riksdagen fattar inte beslut med anledning av skrivelsen. Samma förfarande iakttas när någon annan än en statsrådsmedlem enligt lag lämnar en redogörelse till riksdagen om sina bindningar.

30 a § (Ny)

Utredning till utskottet

Talmanskonferensen kan på förslag av ett utskott besluta att en utredning som avses i 47 § 2 mom. i grundlagen skall tas upp till debatt i plenum, varvid riksdagen dock inte fattar beslut i saken.

38 § (Ny)

Utlåtande av ett annat utskott

Om ett ärende som ett utskott bereder och om en i 47 § 2 mom. i grundlagen avsedd utredning

kan det begära utlåtande av ett annat utskott. Dessutom kan stora utskottet eller utrikesutskottet av andra utskott begära utlåtande om förslag eller utredningar som avses i 96 och 97 § grundlagen.

48 §
(Som i TKF)

50 §

Anföranden

Utskottets ordförande eller den som utskottet valt att föredra betänkandet, den första undertecknaren av en motion i en remissdebatt och en ledamot som är ordförande för ett av riksdagen valt organ som lämnat en berättelse eller den som organet valt att föredra berättelsen, ges ordet för ett föredragningsanförande före andra som begärt ordet. Talmannen kan också ge ordföranden för ett utskott som lämnat ett utlåtande eller den som utskottet valt att föredra det och av särskilda skäl också den första undertecknaren av en reservation ordet för ett föredragningsanförande efter de övriga föredragningsanförandena. Efter svaret på en interpellation går ordet först till den första undertecknaren av interpellationen.

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i TKF)

GrUB 11/2002 rd — TKF 2/2002 rd

Helsingfors den 7 februari 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Paula Kokkonen /saml
vordf. Riitta Prusti /sd
medl. Tuija Brax /gröna
Klaus Hellberg /sd
Gunnar Jansson /sv
Jouko Jääskeläinen /kd
Saara Karhu /sd

Jouni Lehtimäki /saml
Johannes Leppänen /cent
Pekka Nousiainen /cent
Heli Paasio /sd
Pekka Ravi /saml
Markku Rossi /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Jarmo Vuorinen.